Södertälje musikskolas elevafton:

Spelglädje och perfekt tonbildning

I sitt sympatiska avslutningsanförande vid sin sista elevafton på Estrad i tisdags gav rektor Ernst Arndal några sifferuppgifter som visar Södertälje Musikskolas (från början kallad Södertälje Kommunala Musikskola, då musikstyrelsen var huvudman) storartade utveckling under de 18 år han verkat som skolans ledare. Det är naturligtvis inte en utveckling på det musikpedagogiska området som endast gäller Södertälje.

Musikaliska akademiens sekreterare, dr Wallin, sa för några år sedan i en årsredogörelse från akademin att det främsta som skett i svenskt musikliv efeer andra världskriget var de kommunala musikskolornas oerhörda frammarsch — och helt utan statens hjälp!

Södertälje var emellertid en av de första städerna, som byggde upp en helt kommunalt bekostad musikundervisning, öppen för alla i samhället (alltså inte bara elever i den dåvarande folkskolan — vilket var det vanliga).

Om något år fyller musikskolan 25 år och det kan då vara skäl att erinra om den pedagogiskt organisatoriska livkatigheten i Södertälje på 40- och 50-talen som bl.a. tog sig uttryck i konstruktionen av ett högstadium inom folkskolan och just grundandet av den kommunala musikskolan.

□ SKOLA MED PRINCIPER

Vad som skiljde Södertälje Musikskola från de flesta var att den dåvarande musikstyrelken knäsatte några principer, som man hållit fast vid genom åren, trots de ekonomiska konsekvenserna, principer som rektor Arndal från början var införstådd med, som skolstyrelsen övertagit i enlighet med stadsfullmäktigebeslut om kulturutredningens förslag och som man hoppas får vara bestämmande även för framtiden:

□ alla som vill ska få spela (social synpunkt, det gäller att skapa fritidsintressen för ungdomen — och helst ska de vara livet ut);

□ undervisning ska ske på alla instrument — finns inte lärare i Södertälje, kan sådana engageras som timlärare från annan ort; samspel i olika former ska vara riktpunkt för undervisningen;

□ elever — och lärare — skall fostras till att känna sig tillhöra en **skola**; de ska inte var för sig spela ett instrument för eget nöje; de ska dela med sig och delta i skolans verksamhet vid uppspelningar och dyikt; begåvade ungdomar, som tänker sig en professionell studiegång t.ex. genom att söka in på Musikhögskolan, skall stimulrras ekonomiskt och pedagogiskt.

□ "MUSIKSKOLAN BORDE HA EGNA LOKALER!"

Emellertid borde musikskolan orksa ha egna lokaler för notbibliotek, instrumentuppsättning, för ensemblespel och för lyssnande, med andra ord en institution, där eleverna kände sig som hemma i **musikskolan.**

Gamla flickskolan kunde knappast få en förnämligare användning än som hemvist för musikskolan!

□ VÄLREGISSERAT OCH TRIVSAMT

Efter att ha haft ett 10-tal offentliga uppspelningar i olika skolor hade musikskolan alltså sin stora elevafton i tisdags kväll, som vanligt välregisserat och trivsamt. Programmet var — också som vanligt — i rikligaste laget.

Men urvalet av hörvärda, instuderade musikstycken är så stort att den ansvarige har svårt att skära bort av lärarnas förslagslista. Förmodligen skulle flera aftnar kunna fyllas av prestationer likvärdiga med tisdagskvällens.

□ PERFEKT TONBILDNING

Bredden inom musikskolan är förvånande stor. Och allt som bjöds var av hög klass. Vid ett detaljerat omnämnande skulle det vara omöjligt att utesluta någon. Alla visade upp en perfekt tonbildning (även om strakinstrumenten inte var några cremonesare), tonal renhet och en många gånger frapperande mogen, musikaliskt meningsfull frasering. Detta betyder musikaliska elever — och utomordentligt skickliga lärare, tekniskt och pedagogiskt!

□ STORARTAD SPELGLÄDJE

Man misstar sig väl inte om man härleder den pedagogiska inriktningen från rektor Arndal, som manifesterade den yttersta riktpunkten för sina pedagogiska och instrumentala strävanden i orkesterspelet, som han själv ledde.

Den stora blåsorkestern klingade med ett intensvit välljud och en markerat ungdomlig rytm. Den imponerande ungdomssymfoniorkestern musicerade med en storartad spelglädje — från de minsta blockflöjtsblåsarna till de visserligen till det yttre grånade, men till det musikaliska hjärtat ungdomliga kontrabasisterna.

Solist och orkester samsades väl i Haydns trumpetkonsert, stråkarna sjöng klangskönt i Sibelius "Andante festivo". Någon kör sjöng inte. Har popsången tagit död på ungdomens kör-intresse? Det bör göras en drive på kör-området.

□ MUSIK OCH MASSMEDIA

När man såg denna stora ungdomsskara som svarade för elevkonserten på ett så tjusande, kunnigt, disciplinerat sätt, kunde man inte underlåta att tänka på hur massmedia behandlar denna typ av ungdom.

En fotbollsspelare kan — naturligtvis skickligt och efter mycken träning — råka träffa fotbollen så att den slinker förbi målvakten in i mål. Hans bragd utropas, han fotograferas och intervjuas uppifrån och bakifrån och nedifrån och från sidan; en tennisyngling besegrar en bekant spelare och förvandlas genast till världsstjärna som kan ställa krav och behandlas utomordentligt vördnadsfullt av massmedia.

Vad gör man med en ung flöjtist som kan framföra Rhené-Batons Passacaille med skön ton, förnämlig frasering — kort sagt med musikalitet? Eller med en stråkkvartett som spelar Fågelkvartetten så att fader Haydn skulle blivit varm om hjärtat, om han kunnat höra den?

Man kunde frågat på samma sätt om alla medverkande vid Ernst Arndals avskedselevafton. Alla har lång träning bakom sin prestation, alla är — för sina år — skickliga. De har sin begåvning i högra hjärn-hemisfären och inte i första hand i ffötterna eller i handlederna. Men även om de inte är utsatta för publicitetens kanske tvivelaktiga och konstlade strålkastarljus lyser de av en inre glädje.

Och elevaftonens publik — naturligtvis till större delen anförvanter och vänner — applåderade varmt och länge.

★

Rektor Ernst Arndal blev föremål för stora hyllningar. Det var ett avsked festivo.

EDVIN JONASSON